

PROTOKOLL FRÅN SAMMANTRÄDE DEN 25 OKTOBER 2012

Plats: Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning, Telefonvägen 30

Närvarande ledamöter:

Anders Nordmark	ordförande	HSO
Laila Kinnander	vice ordförande	DHR
Kerstin Hållbus	ledamot	HSO
Eva Larsson	ledamot	HSO
Bo Nässlander	ledamot	HSO

Förhinder:

Monica Billgren	ledamot	HSO
Elena Pembrink	ledamot	HSO

Närvarande från stadsdelsnämnden:

Abit Dundar	ordförande	(FP)
Eva Fagerhem	vice ordförande	(S)
Carita Stenbacka Tenezakis	ledamot	(V)
Jessica Jorntun	ledamot	(MP)

Närvarande tjänstemän:

Maria Mannerholm	stadsdelsdirektör	stadsdelsförvaltningen
Ingrid Widebäck	avdelningschef	social omsorg
Inger Nilsson	sekreterare	social omsorg

1. Sammanträdet öppnande

Rådets ordförande Anders Nordmark hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat.

2. Fastställande av dagordningen

Dagordningen fastställdes.

3. Protokollsjustering

Kerstin Hållbus utsågs att tillsammans med ordförande justera dagens protokoll.

4. Möte med stadsdelsnämnden

Arbete för personer med funktionsnedsättning

Anders Nordmark erinrade om att rådet och presidiet i våras diskuterade arbetsmarknadsfrågor och ett eventuellt EU-projekt med syfte att få fram arbeten i stadsdelsområdet för personer med funktionsnedsättning. Rådet har förstått att mycket redan görs för att fler ska få arbete, men menar att en förutsättning för att ännu fler ska komma ut är att det finns någon som arbetsgivarna kan vända sig till för att få

svar på sina frågor. Det räcker inte med den kunskap som finns hos organisationerna, utan förvaltningen borde ha en projektanställd med kunskaper om både funktionsnedsättning och arbetsmarknad.

Insiktsutbildning

Anders Nordmark konstaterade att rådet beslutat ställa in den planerade insiktsutbildningen, men att det är viktigt för nämnden att ha insikt i förhållandena för olika grupper av personer med funktionsnedsättning. Rådet föreslår därför att Carpe ska få i uppdrag att ordna insiktsutbildningar både för politiker, tjänstemän och organisationer. Utbildningarna kan läggas upp så att det hålls en kurs per halvår enligt ett rullande schema som behandlar olika funktionsnedsättningar.

Laila Kinnander undrade hur det gått med de aktiviteter som förvaltningen skulle genomföra under året utifrån delaktighetsprogrammet, t.ex. vad gäller tillgängligheten till lokaler. Maria Mannerholm förtydligande att förvaltningen endast ansvarar för sina egna lokaler och för parkmark, inte för Liljeholmsgallerian och liknande publika lokaler. Förvaltningen lovade återkomma med rapport om aktiviteterna.

Den gröna promenadstaden

Med anledning av förslaget om ”den gröna promenadstaden” som ska vara tillgänglig för alla framhöll Anders Nordmark att rådet hoppas att det ska bli så som sägs i förslaget. Ribban måste sättas högt vad gäller tillgängligheten, som inte bara gagnar personer med funktionsnedsättning utan även alla andra. Stadsdelsnämnden måste vara i framkant även i dessa frågor.

Abit Dundar (FP) kommenterade att stadsdelsnämnden bara är remissinstans i frågor som rör stadsplanering. För att tillgängligheten i utemiljön ska komma upp på ett tidigt stadium i planeringen måste frågorna diskuteras i funktionshinderråden vid stadsbyggnadsnämnden och andra centrala nämnder.

Ledsagning

Anders Nordmark menade att ledsagning är viktigt för personer med funktionsnedsättning. På senare tid har det skett förändringar i beviljad ledsagning för en del brukare så att de fått färre antal timmar än tidigare.

Bo Nässlander framhöll att han är en av de brukare som drabbats och att han blivit kontaktad av många andra som också fått mindre ledsagning än tidigare. Minskingarna går inte i linje med den betoning som finns både i delaktighetsprogrammet och i det idrottspolitiska programmet om problemen med ohälsa hos personer med funktionsnedsättning.

Laila Kinnander berättade att hon är med i en fokusgrupp som ordnas av det konsultföretag som för stadens räkning utreder frågan om ledsagning.

Abit Dundar (FP) undrade vad nämnden ska göra i sammanhanget. Själva lagstiftningen kan ju nämnden inte påverka.

Anders Nordmark menade att tolkningen av lagstiftningen har ändrats och snävts in samtidigt som politikens ambitioner har blivit större. Det nämnden bör göra är att säga ifrån om de mål som finns inte uppfylls, t.ex. vad gäller utevistelser och tillgänglighet. Om målen inte kan uppfyllas är det fel på systemet och då måste politikerna säga att systemet ska ändras.

Ingrid Widebäck berättade att en förändring som skett är att det klarlagts att landstinget är skyldigt att ombesörja ledsagning till läkarbesök. Vid ansökningar om sådan ledsagning hänvisar förvaltningen därför till landstinget, som är skyldigt att informera berörda om vad som gäller. Flera av de närvarande förklarade sig inte ha fått någon sådan information från landstinget.

Resurser

Anders Nordmark undrade vad nämnden hade för tankar om resurser för insatser till personer med funktionsnedsättning.

Abit Dundar (FP) menade att stöd och service till personer med funktionsnedsättning är ett resurskrävande område. Nämnden för fram om den anser att resurserna inte räcker, men budgeten bestäms av kommunfullmäktige.

Ingrid Widebäck berättade att nämnden fått ett tillskott i budgeten för insatser på funktionshinderområdet.

Eva Fagerhem (S) sade att förvaltningen arbetat bra med funktionshinderfrågorna, men att mer resurser behövs. Hon hoppades därför på en fortsatt satsning inom området.

Carita Stenbacka Tenezakis (V) menade att mycket är bra här jämfört med andra stadsdelsområden och att insatserna måste få kosta så att lagstiftningen kan upprätthållas.

Anders Nordmark ville ge en eloge till förvaltningen för att den gör så mycket som är bra, men betonade att mer resurser behövs.

Elöverkänslighet

Eva Larsson informerade om EU:s rekommendation från 2011 om att satsa på kabeluppkopplingar istället för trådlös teknik. Hon menade att det måste finnas valfrihet när det gäller internetuppkopplingar t.ex. i skolorna. Nu finns det trådlösa accesspunkter överallt, vilket är svårt för elöverkänsliga. Fiberoptik kan vara bra, men tekniken behöver förbättras så att den inte, som nu, orsakar problem vid larm. Eva Larsson betonade att försiktighetsprincipen måste råda i dessa sammanhang och att den första viktiga saken är att tekniken ska kunna stängas av.

Anders Nordmark sade att problemet med elöverkänslighet måste tas på allvar även om det är svårt därför att det t.ex. krockar med de behov som hörselskadade har. Inte så mycket forskning satsas på elöverkänslighet trots att elektromagnetiska fält finns överallt. Ingen funderar över alternativen till den nuvarande tekniken, men det måste vi göra för ingen har sagt att de elektromagnetiska fälten är bra.

Maria Mannerholm berättade att elsanerade och avskärmade lägenhet håller på att produceras. Hon lovade ta reda på var byggena pågår och meddela det till rådet.

Möten mellan rådet och nämnden mm

Jessica Jorntun (MP) undrade om det fanns intresse från rådet att träffa nämnden fler gånger per år.

Abit Dundar (FP) förklarade att han ansåg att den nuvarande ordningen var bra.

Bo Nässlander menade att det är tillräckligt med två gånger per år och att det är bra om samma representanter kommer på möten så att man kan följa upp de frågor som diskuterats.

Anders Nordmark framhöll att mötena med nämnden kan ägnas åt att diskutera övergripande frågor och sådant som inte står på dagordningen annars. Rådet anser att det räcker med formella möten två gånger per år. Om någon nämndledamot vill komma till rådet utöver det går det bra att delta vid rådets förmöte under förutsättning att önskemålet anmäls i förväg. Nämnden har också möjlighet att ringa till rådets ledamöter.

Jessica Jorntun (MP) sade att nämnden ibland får rådets protokoll samma dag som nämnden ska sammanträda. Hon önskade att protokollen skulle skickas ut tidigare än vad som görs nu.

Inger Nilsson svarade att utskicken normalt görs på tisdagen eller onsdagen i samma vecka som nämnden sammanträdet. Att skicka ut dem tidigare är inte möjligt, eftersom protokollen måste hinna skrivas och justeras innan de går ut till nämnden.

Anders Nordmark tackade nämndledamöterna och Maria Mannerholm för att de kommit och önskade dem välkomna tillbaka.

5. Information från stadsdelsförvaltningen

a) Nämndärenden

Ingrid Widebäck informerade om de ärenden som ska behandlas vid stadsdelsnämndens sammanträde den 25 oktober. Rådet hade frågor och kommentarer till följande ärende:

Den gröna promenadstaden (ärende 8)

Rådet konstaterade att tillgänglighet är ett av honnørsorden i budget för staden 2013. Det är därför av yttersta vikt att funktionshindrades möjligheter att kunna vistas i stadens grönstråk tillfredsställs. Ökad tillgänglighet för funktionshindrade är till nytta för alla i den gröna promenadstaden. Det är också dokumenterat att funktionshindrade i genomsnitt har sämre hälsa än övrig befolkning. Tillgång till naturen ökar möjligheter till förbättringar. Ökade möjligheter till odling i funktionshinderanpassade koloniområden/odlingslottsområden/ stadsodlingar ger många fördelar från hälsa till social gemenskap.

b) Övrig information från förvaltningen

Uppgifter om alla förtroendevalda i staden, bl.a. ledamöter i råden för funktionshinderfrågor, finns i det nya förtroendemannaregistret E-vald på <http://evald.stockholm.se/fortroendevalda>. Inloggning på sajten görs med e-legitimation eller bank-id.

Glasade gången firar 25-årsjubileum den 7 november 2012 med öppet hus kl. 9.30-15.00. Då erbjuds bl.a. utställning om verksamheten, möjlighet att handla i kök och bageri samt guideade rundturer på Glasade gången och Café Hitom.

6. Övriga frågor

a) Anders Nordmark undrade om rådet borde ha en broschyr med information om sin verksamhet. Rådet beslöt att titta på den gamla broschyren och se om den kan uppdateras.

b) Laila Kinnander berättade att hon och Anders Nordmark, i sina egenskaper av vice ordförande respektive ordförandet i rådet, varit på möte med barn- och äldreministern Maria Larsson och borgarrådet Eva Samuelsson (båda KD). Vid mötet framkom bl.a. att regeringen har en funktionshinderdelegation, att (KD) anser att otillgänglighet i byggandet ska anses som diskriminering samt att 500 000 kr avsatts i stadens budget 2013 till utbildning för funktionshinderråden.

c) Laila Kinnander berättade också att hon nu sitter med också i stadsbyggnadsnämndens och exploateringsnämndens gemensamma funktionshinderråd. Laila framförde att staden bör planera för bostäder med särskild service inte bara för personer med utvecklingsstörning utan också för personer med psykiatrisk eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Ingrid Widebäck kommenterade att förvaltningen planerar för utbyggnad genom att tio lägenheter på det ombyggda Trekantens servicehus vikts till socialpsykiatriskt boende för äldre. Därutöver pågår diskussioner om ytterligare lägenheter inom socialpsykiatrin på Fruängens kyrkogata.

d) Anders Nordmark meddelade att han är förhindrad att närvara på rådets sammanträde den 15 november.

7. Avslutning

Ordförande förklarade mötet avslutat.

Inger Nilsson
Sekreterare

Justeras:

Anders Nordmark
Ordförande

Kerstin Hållbus
Ledamot